

Kommunstyrelsen

Övertagande av arbetsförmedlingens arbetsmarknads- och etableringsinsatser för Nackabor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

I samband med beslut om mål och budget för 2019-2022 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden i uppdrag att ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser (KFKS 2018/68).

I ärendet beskrivs hur uppdraget genomförs genom att föreslå för regeringen att Nacka kommun under en avgränsad period tilldelas helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka och ersätts med statliga medel. Förslaget syftar till att komplettera den pågående reformen av Arbetsförmedlingens verksamhet med värdefull kunskap kring delegering av både strategiskt och operativt ansvar för ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser till en kommun. Det möjliggör även ett mer effektivt användande av lokal kompetens genom att kapacitet som frigörs hos det lokala arbetsförmedlingskontoret kan styras till andra delar av stockholmsregionen. Vidare förväntas det påvisa hur kostnadseffektiviteten i det statliga systemet för arbetsmarknadsinsatser kan optimeras genom möjlighet till övergripande ekonomistyrning och högre incitament för effektivitet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 17 december 2019, se bilaga 2. Arbets- och företagsnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde 18 december 2019, se bilaga 3. Såväl kommunstyrelsens arbetsutskott som arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Ärendet

I samband med beslut om mål och budget för 2019-2022 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden i uppdrag att ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser (KFKS 2018/68).

Under 2019 har Arbetsförmedlingen varit föremål för flera förändringar, bland annat genom minskad ekonomisk ram och beslut om framtida reformerad myndighet och system för arbetsmarknadspolitiska insatser. I det reformerade systemet ska i huvudsak fristående aktörer matcha och rusta arbetssökande för de lediga jobben, och den eller de upphandlingsformer som är mest ändamålsenlig för respektive tjänst ska användas.

Nackas kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser implementerades redan 2010. Kommunen har således lång erfarenhet av myndighetsutövning och leverantörsstyrning i ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser med goda resultat. Kunskapen kring, och närheten till, både arbetssökande/nyanlända och övriga myndigheter och aktörer är redan upparbetad och samverkan är god. I de ramar som angivits för det reformerade systemet, och i den redogörelse som Arbetsförmedlingen presenterade den 1 november 2019, framgår att staten eftersträvar ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser som i mångt och mycket liknar Nackas.

En utredning i syfte att analysera och bedöma möjligheten för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadspolitiska insatser i det reformerade systemet har inletts. Parallellt med utredningen drivs ett projekt där Arbetsförmedlingen prövar och utvecklar tjänsten "Kundval Rusta och matcha" för arbetsmarknadsinsatser genom privata aktörer i 32 pilotkommuner. Nacka föreslår att kommunen adderas till pilotkommunerna och under en avgränsad period får helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Därigenom kan auktorisationsmodellens potential i det reformerade systemet prövas och erfarenheter från en kommun i ett storstadsområde tas tillvara vid utveckling av systemet.

Genom att utse Nacka till pilotkommun kompletteras reformarbetet med värdefull kunskap kring delegering av både strategiskt och operativt ansvar för arbetsmarknadsinsatser genom kundval. Det möjliggör även ett mer effektivt användande av lokal kompetens genom att kapacitet som frigörs hos det lokala arbetsförmedlingskontoret kan styras till andra delar av stockholmsregionen. Som bieffekt uppnås även bättre uppfyllande av lagkraven om god hushållning med både statliga och kommunala medel samt effektiv verksamhet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 17 december 2019, se bilaga 2. Arbets- och företagsnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde 18 december 2019, se bilaga 3. Såväl kommunstyrelsens arbetsutskott som arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar föreslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

I dagsläget egenfinansierar Nacka kommun en stor del av de arbetsmarknadsinsatser som levereras till arbetsökande Nackabor. Det föreslagna testet förväntas påvisa hur det statliga systemet för arbetsmarknadsinsatser kan göras mer kostnadseffektivt genom möjlighet till övergripande ekonomistyrning och högre incitament för effektivitet. Därför föreslås att kommunen ersätts med motsvarande 90 procent av det anslag som staten anslår för etableringsinsatser och arbetsmarknadspolitiska insatser för Nackabor under testet. Sådan ersättning kommer med största sannolikhet både täcka kostnaderna för själva testet och delar av kommunens befintliga kostnader för arbetsmarknadsinsatser. Testet förväntas därför ge positiva ekonomiska effekter, men det är oklart i vilken omfattning.

Konsekvenser för barn

Förslaget har inga direkta konsekvenser för barn. Ett effektivt och ändamålsenligt system för arbetsmarknadspolitiska åtgärder är positivt för barn i familjer där vårdnadshavare saknar arbete och/eller egen försörjning. Utredning av vilka modeller för ansvarsfördelning och kundvalssystem som ger högst effektivitet i det framtida reformerade systemet har indirekta positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Brev: Test av kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser i Nacka kommun
2. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 december 2019, §173
3. Protokollsutdrag från arbets- och företagsnämnden den 18 december 2019, §103

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret